

Архів - це пам'ять суспільства на віки

24 грудня в Україні відзначається День працівників архівних установ. Це свято було встановлене 30 жовтня в 1998 р. відповідно до Указу Президента України.

Створення майбутньої державної архівної служби України розпочалося у 1917-1920 роках. У вересні 1917 року у складі Департаменту мистецтв Генерального секретарства освіти Української Центральної Ради (з 9 січня 1918 року – Народного міністерства освіти УНР) було організовано Бібліотечно-архівний відділ, який до квітня 1918 року очолював історик, архівіст Олександр Грушевський.

На сьогодні в архівних установах України зосереджено до 60 млн. одиниць зберігання різних видів документів Національного архівного фонду. Загальна чисельність працівників складає понад 3000 працівників – фахівців у сфері архівної справи та діловодства. Очолює цю систему Державна архівна служба України.

Перша архівна установа на Слобожанщині з'явилася ще у 1880 р. Це був Харківський історичний архів Історико-філологічного товариства Харківського університету, який було створено як приватне архівне зібрання.

Період історії становлення системи архівних установ Харківщини розпочався на підставі декрету від 1 червня 1918 р. «Про реорганізацію і централізацію архівної справи», постанови Тимчасового Робітничо-Селянського уряду України про створення Всеукраїнської комісії охорони пам'ятників мистецтва і старовини (лютий 1919 р.) та Декрету РНК УРСР «Про передачу історичних і художніх цінностей у відання Народного комісаріату освіти» (квітень 1919 р.). Справи та документи Харківського історичного архіву увійшли до складу єдиного державного архівного фонду. Це стало початком створення Харківського історичного архіву як державної архівної установи, а пізніше – Харківського обласного архіву. Назва і підпорядкування останнього неодноразово змінювалися. На сьогодні це Державний архів Харківської області, самостійний структурний підрозділ Харківської обласної державної

Ружинська Лариса

адміністрації, який здійснює управління архівною справою на території області. У Державному архіві Харківської області зберігається майже 2,5 млн. одиниць зберігання документів. Це один із найбільших архівів України обласного рівня.

Мережу районних архівів на Слобожанщині розпочали створювати у 1932 році, коли відбувалося формування в Україні областей і районів. Районний архів у Зачепилівському районі створено у 1935 році.

Сьогодні це Архівний відділ Зачепилівської районної державної адміністрації – місцева державна архівна установа, самостійний структурний підрозділ

Зачепилівської райдержадміністрації, який здійснює управління архівною справою на території району.

У Зачепилівському районі діє дві архівні установи – Архівний відділ райдержадміністрації (начальник відділу Ружинська Лариса Миколаївна) та районне Комунальне підприємство “Зачепилівський районний трудовий архів” (директор Остапенко Юрій Вікторович).

Остапенко Юрій

Одним з головних завдань архівного відділу є забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду, які є складовою частиною вітчизняної культурної спадщини та інформаційних ресурсів. В архівному відділі райдержадміністрації зберігається понад 21 тис. одиниць зберігання документів Національного архівного фонду, які охоплюють хронологічний період 1944-2020 років. У відділі на зберіганні знаходяться документи Зачепилівської райдержадміністрації, Зачепилівської районної ради, сільських та селищних рад району, установ та організацій, у діяльності яких створюються документи Національного архівного фонду.

Комунальна установа «Зачепилівський районний трудовий архів» працює з 2012 року. На зберіганні знаходиться більше 7 тис. одиниць документів тривалого терміну зберігання, з них найбільше документів з кадрових питань (особового складу) ліквідованих підприємств, установ та організацій.

Один із основних та дуже відповідальних напрямків діяльності архівних установ – це захист законних інтересів громадян. Найвиразніше та найзрозуміліше місія архіву проявляється у вирішенні питань соціального захисту людини. Соціально-правові запити, що надходять, пов'язані із частим внесенням до пенсійного законодавства нових норм, що вимагає перерахунку пенсій, оформлення довідок про підтвердження стажу роботи та нарахування заробітної плати, реорганізацію установ і підприємств району, розв'язання багатьох інших питань.

Архівний відділ райдержадміністрації забезпечує приймання на постійне зберігання, охорону, реставрацію, консервацію: документів Національного архівного фонду, переданих до державного архіву місцевими органами державної влади, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності; визначає джерела комплектування державного архіву документами Національного архівного фонду; перевіряє роботу архівних підрозділів і служб діловодства в місцевих органах державної влади, на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форми власності, що перебувають у зоні комплектування державного архіву; здійснює контроль за складанням та додержанням номенклатури справ підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності та об'єднань громадян, що перебувають у зоні комплектування державного архіву; створює і вдосконалює довідковий апарат до архівних документів, забезпечує автоматизацію

інформаційних процесів; надає користувачам архівні документи і довідковий апарат до них, інформує про документи, відомості з яких можуть бути ними використані; складає і затверджує цільові програми та плани розвитку архівної справи в області, забезпечує їх виконання.

КП «Зачепилівський районний трудовий архів» здійснює: приймання документів з кадрових питань (особового складу) , схваленим (погодженим) державним архівом; виборчої документації тимчасового строку зберігання ; приймання документів тимчасового зберігання (до 10 років), у тому числі реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності та інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків, зборів, строки зберігання яких на момент ліквідації не закінчилися; здійснює на підставі договору з юридичною особою, фізичною особою - підприємцем науково - технічне опрацювання документів, що підлягають подальшому зберіганню в Трудовому архіві.

Всі звернення громадян розглядаються вчасно у встановлені терміни.

Саме нам, працівникам архівних установ, не байдуже, яким побачать ХХІ ст. наші нащадки. Зберігаючи документи для прийдешніх поколінь, архівні установи виконують важливу і відповідальну місію, бо без архівів немає історії. Кожен архівний документ – це історична пам'ять народу.

У разі виникнення питань просимо звертатися до архівного відділу райдержадміністрації та КП « Зачепилівський районний трудовий архів».

З нагоди свята вітаю всіх працівників архівної галузі в Харківській області: Державного архіву Харківської області, архівних відділів райдержадміністрацій та міськрад, трудових архівів та приватних, всіх працівників архівних підрозділів, які відповідають за ведення діловодства та архівної справи на підприємствах, в установах та організаціях, з нашим професійним святом – Днем працівників архівних установ. Бажаю вам здоров'я, добра, щастя, успіхів та творчої наснаги у збереженні та примноженні документальних багатств Національного архівного фонду України. Бажаю також у професійний день працівникам усіх архівних установ, щоби Ваша праця належно оцінювалася, пам'ять про Вас залишалася не лише у вигляді упорядкованих джерел, але й пам'яті про себе.

З повагою
начальник Архівного відділу
Зачепилівської райдержадміністрації

Лариса РУЖИНСЬКА